

Ayıplanmak Korkusu

İnsanların kötölemelerinden ve ayblamalarından korkmağa karşı ilâc olarak şöyle düşünmelidir:

Kötölemeleri doğru ise, ayblarımı bana bildirmiş oluyorlar. Bunları yapmamağa karâr verdim demeli, böyle kötölemelerden ferahlık duymalıdır. Onlara teşekkür etmelidir. Hasen-i Basrîye “rahime-hullahü teâlâ”, birisinin kendisini gîbet ettiğini haber verdiler. Ona bir tabak helva gönderip, (Sevâblarını bana hediye ettiğini işitdim. Karşılık olarak bu tatlıyı gönderiyorum) dedi. İmâm-ı a’zam Ebû Hanîfeye “rahimehullahü teâlâ”, birisinin kendisini gîbet ettiğini söylediler. Ona bir kese altın gönderip, (Bize verdiği sevâbları arttırırsa, biz de karşılığını arttırırız) dedi. Yapılan kötöleme yalan ise, iftirâ ise, zararı söyliyene olur. Onun sevâbları bana verilir. Benim günâhlarım, ona yüklenir demelidir. İftirâ etmek, nemmâmlık yapmak, gîbet etmekden dahâ fenâdırlar. Nemîme, müslimânlar arasında söz taşımaktır.

Bir kimsenin düşmanlarının kendisine karşı kullandıkları kelimeler, insana ayıplarını tanıtmaya yarar. Çünkü düşman, insanın ayıplarını arayıp, yüzüne çarpar. İyi arkadaşlar ise, insanın ayıplarını pek görmezler. Birisi İbrâhîm Edhem hazretlerine, ayıbını, kusurunu bildirmesi için yalvarınca;

“Seni dost edindim. Her halin, hareketlerin, bana güzel görünüyor. Ayıbını başkalarına sor” dedi.

Başkasında bir ayıp görünce, bunu kendinde aramak, kendinde bulursa, bundan kurtulmaya çalışmak da, kötü huyların ilaçlarındandır.

(Mümin müminin aynasıdır) hadîs-i şerifinin manası budur. Yani, başkasının ayıplarında, kendi ayıplarını görür. İsa aleyhisselâma;

-Bu güzel ahlakını kimden öğrendin dediklerinde;

-Bir kimseden öğrenmedim. İnsanlara baktım. Hoşuma gitmeyen huylarından ictinab ettim, sakındım. Beğendiklerimi ben de yaptım buyurdu. Lokman hakîme;

-Edebi kimden öğrendin dediklerinde;

-Edepsizden! dedi. Selef-i sâlihînin, Eshâb-ı kirâmın, Velîlerin hayat hikayelerini okumak da, iyi huylu olmaya sebep olur.

Kaynak: İslam Ahlakı / Sayfa 29 ve Dinimizislam.com sitesi